

ROZPORZĄDZENIE PREZESA RADY MINISTRÓW

z dnia 24 sierpnia 1994 r.

w sprawie dopuszczania do stosowania w zakładach górniczych maszyn, urządzeń i materiałów oraz środków strzałowych i sprzętu strzałowego.

Na podstawie art. 111 ust. 2 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. — Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. Nr 27, poz. 96) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa rodzaje maszyn, urządzeń i materiałów oraz środków strzałowych i sprzętu strzałowego, których stosowanie w zakładach górniczych wymaga dopuszczenia, oraz tryb postępowania w tych sprawach.

§ 2. Dopuszczeniu do stosowania w zakładach górniczych podlegają:

- 1) rodzaje maszyn, urządzeń i materiałów, określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia,
- 2) inne niż określone w pkt 1 rodzaje maszyn, urządzeń i materiałów przeznaczonych do pracy w pomieszczeniach lub strefach, w których istnieje możliwość powstania niebezpiecznych koncentracji metanu, pyłu węglowego, par ropy naftowej, gazu ziemnego lub innych mieszanin wybuchowych, jeżeli ich stosowanie może stworzyć zagrożenie wybuchem,
- 3) rodzaje maszyn, urządzeń i materiałów, które nie zostały objęte wykazami wyrobów podlegających obowiązkowi zgłoszenia do certyfikacji wyrobu na znak bezpieczeństwa, zgodnie z przepisami o badaniach i certyfikacji, określone w załączniku nr 2 do rozporządzenia,
- 4) wszystkie rodzaje środków strzałowych i sprzętu strzałowego.

§ 3. 1. Z wnioskiem o dopuszczenie do stosowania w zakładach górniczych maszyny, urządzenia, materiału, środka strzałowego i sprzętu strzałowego występuje producent.

2. W przypadku maszyn i urządzeń składających się z podzespołów wykonywanych przez różnych producentów, z wnioskiem o dopuszczenie do stosowania w zakładach górniczych występuje producent wyrobu finalnego.

3. W razie gdy dopuszczenie do stosowania w zakładach górniczych dotyczy wyrobów określonych w § 2

pkt 1—3, wykonanych jednostkowo przez przedsiębiorcę, z wnioskiem, o którym mowa w ust. 1, występuje przedsiębiorca zamierzający je stosować w obrębie wskazanego, własnego zakładu górniczego.

§ 4. 1. Wniosek o dopuszczenie do stosowania w zakładach górniczych powinien zawierać:

- 1) oznaczenie podmiotu ubiegającego się o dopuszczenie i jego siedziby oraz wskazanie pełnomocników, jeżeli zostali ustanowieni,
- 2) określenie przedmiotu dopuszczenia (nazwa i typ),
- 3) określenie miejsca produkowania przedmiotu dopuszczenia,
- 4) informację, czy producent posiada certyfikat znaku bezpieczeństwa na wyrób lub certyfikat systemu jakości w rozumieniu przepisów o badaniach i certyfikacji, numer certyfikatu oraz informację, przez kogo został wydany,
- 5) opis przedmiotu dopuszczenia, zawierający:
 - a) ogólną charakterystykę,
 - b) niezbędne obliczenia,
 - c) rysunki lub schematy wytypowanych układów i zespołów (w przypadku maszyn i urządzeń), od których zależy bezpieczeństwo i higiena pracy oraz bezpieczeństwo pożarowe,
 - d) dokumentację techniczno-ruchową dostarczaną użytkownikom, określającą w szczególności warunki stosowania i konserwacji, instrukcję obsługi oraz wykazy części zapasowych,
 - e) warunki techniczne wykonania, kontroli i odbioru u producenta,
 - f) w przypadku środków strzałowych i materiałów — zakres i warunki stosowania, dopuszczalny okres składowania oraz warunki transportu.

2. Do wniosku należy dołączyć:

- 1) deklarację zgodności wydaną przez producenta, stwierdzającą na jego wyłączną odpowiedzialność, że wyrób

jest zgodny z wprowadzonymi do obowiązkowego stosowania normami i właściwymi przepisami prawnymi,

- 2) certyfikat upoważniający do oznaczania wyrobu znakiem bezpieczeństwa,
- 3) opis procedury certyfikacyjnej stosowanej w procesie certyfikacji wyrobu oraz wyniki badań uzyskane w tym procesie,
- 4) certyfikat systemu jakości.

3. Przepisu ust. 1 pkt 4 i ust. 2 nie stosuje się w sprawach, o których mowa w § 3 ust. 3.

§ 5. 1. W razie gdy wymagają tego względy bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony środowiska w ruchu zakładów górniczych, Prezes Wyższego Urzędu Górniczego może, w drodze postanowienia, zobowiązać wnioskodawcę do przeprowadzenia, we wskazanym zakresie, dodatkowych badań — w akredytowanym, na podstawie przepisów o badaniach i certyfikacji, laboratorium — stanowiących uzupełnienie zakresu badań przewidzianych w procesie certyfikacji.

2. W razie braku akredytowanego laboratorium, badania wykonują jednostki organizacyjne wskazane przez Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego.

3. Po zakończeniu badań, o których mowa w ust. 1, wniosek należy uzupełnić o sprawozdanie z tych badań.

§ 6. 1. Jeżeli wniosek dotyczy dopuszczenia do stosowania w zakładach górniczych maszyn, urządzeń, materiałów, środków strzałowych lub sprzętu strzałowego o złożonej budowie albo doświadczalnych, Prezes Wyższego Urzędu Górniczego może, w drodze postanowienia, zobowiązać wnioskodawcę do przeprowadzenia w określonych warunkach prób w ruchu zakładu górniczego.

2. Po zakończeniu prób wniosek należy uzupełnić o:

- 1) sprawozdanie z prób,
- 2) opinię kierownika ruchu zakładu górniczego, w którym przeprowadzono próby.

3. Postanowienie wydaje się na czas oznaczony.

§ 7. 1. Jeżeli wniosek dotyczy dopuszczenia do stosowania w zakładach górniczych maszyn, urządzeń, materiałów, środków strzałowych lub sprzętu strzałowego, nie objętych wykazami wyrobów podlegających obowiązkowi zgłoszenia do certyfikacji na znak bezpieczeństwa, zgodnie z przepisami o badaniach i certyfikacji, powinien on spełniać wymagania określone w § 4 ust. 1.

2. Do wniosku należy dołączyć:

- 1) deklarację zgodności wydaną przez producenta, stwierdzającą na jego własną odpowiedzialność, że wyrób jest zgodny z wprowadzonymi do obowiązkowego stosowania normami i właściwymi przepisami prawnymi,
- 2) opinię atestacyjną wydaną przez jednostkę organizacyjną wskazaną przez Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego, stwierdzającą zgodność wyrobu zgłaszanego do dopuszczenia z wprowadzonymi do obowiązkowego stosowania normami oraz z właściwymi przepisami prawnymi.

3. W razie gdy wymagają tego względy bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony środowiska w ruchu zakładów górniczych, Prezes Wyższego Urzędu Górniczego może, w drodze postanowienia, zobowiązać wnioskodawcę do

przeprowadzenia, we wskazanym zakresie, badań atestacyjnych stanowiących uzupełnienie badań, które były podstawą wydania opinii atestacyjnej określonej w ust. 2 pkt 2.

4. Po zakończeniu badań, o których mowa w ust. 3, do wniosku należy dołączyć uzupełniającą opinię atestacyjną.

§ 8. Decyzja o dopuszczeniu do stosowania w zakładach górniczych maszyny, urządzenia, materiału, środka strzałowego i sprzętu strzałowego powinna w szczególności określać:

- 1) warunki stosowania,
- 2) sposób trwałego oznaczania wyrobu znakiem dopuszczenia,
- 3) zawartość dokumentacji, jaką producent powinien przekazać użytkownikowi.

§ 9. 1. Znak dopuszczenia powinien być przez producenta umieszczony na każdej jednostce przedmiotu dopuszczenia, z wyjątkiem wyrobów, o których mowa w § 3 ust. 2, oraz przedmiotów, których właściwości fizyczne nie zezwalają na takie oznaczenie. W takich przypadkach sposób oznaczenia określa się w decyzji o dopuszczeniu.

2. Znaki dopuszczenia, o których mowa w ust. 1, to:

- 1) GX — dla maszyn i urządzeń elektrycznych budowy przeciwwybuchowej,
- 2) GE — dla maszyn i urządzeń elektrycznych budowy zwykłej,
- 3) GM — dla maszyn i urządzeń mechanicznych oraz materiałów,
- 4) GG — dla środków strzałowych i sprzętu strzałowego oraz materiałów.

§ 10. Z zastrzeżeniem przepisów § 11 i 12, maszyny, urządzenia, materiały, środki strzałowe i sprzęt strzałowy dopuszcza się na czas nieoznaczony.

§ 11. Dopuszczenie do stosowania w zakładach górniczych traci moc w razie:

- 1) utraty ważności certyfikatu upoważniającego do oznaczenia wyrobu znakiem bezpieczeństwa,
- 2) wystąpienia ukrytych wad, pogorszenia jakości maszyny, urządzenia, materiału, środka strzałowego i sprzętu strzałowego lub nieprzestrzegania warunków określonych w decyzji o dopuszczeniu, powodujących możliwość zagrożenia bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony środowiska w ruchu zakładu górniczego.

§ 12. Ponownemu dopuszczeniu do stosowania w zakładach górniczych, w trybie określonym w rozporządzeniu, podlegają:

- 1) maszyny, urządzenia, materiały i sprzęt strzałowy, w których dokonano zmian dotyczących:
 - a) obniżenia wytrzymałości poszczególnych elementów,
 - b) wymiarów, których zmiana powoduje ograniczenie stosowania lub wymaga dodatkowych warunków stosowania,
 - c) wyposażenia służącego do zwalczania zagrożeń naturalnych oraz zagrożenia pożarowego,
 - d) zabezpieczeń mechanicznych i elektrycznych,

- e) miejsca obsługi i jego zabezpieczeń oraz systemów sterowania,
 - f) osłon części ruchomych, jeżeli powoduje to konieczność dokonania zmian warunków określonych w dopuszczeniu,
- 2) środki strzałowe, jeżeli nie były produkowane przez okres 5 lat, licząc od daty decyzji o dopuszczeniu.

§ 13. Decyzje o dopuszczeniu do stosowania w zakładach górniczych maszyn, urządzeń, materiałów, środków strzałowych lub sprzętu strzałowego, wydane na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów, zachowują moc w czasie oznaczonym tymi decyzjami.

§ 14. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 2 września 1994 r.

Prezes Rady Ministrów: *W. Pawlak*

Załączniki do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 24 sierpnia 1994 r. (poz. 434)

Załącznik nr 1

WYKAZ RODZAJÓW MASZYN, URZĄDZEŃ I MATERIAŁÓW, KTÓRE WYMAGAJĄ DOPUSZCZENIA DO STOSOWANIA W ZAKŁADACH GÓRNICZYCH

1. Maszyny wyciągowe, naczynia wyciągowe, koła linowe, liny, układy zawieszzeń, układy sygnalizacji i łączności oraz elementy zabezpieczeń ruchu wyciągów szybowych oraz wyciągów awaryjno-rewizyjnych i ratowniczych.
2. Kołowroty szybowe stosowane przy naprawach i głębieniu szybów.
3. Urządzenia przyszybowe.
4. Kolejki podwieszane i spągowe, kołowroty, liny, układy zawieszzeń linowych urządzeń transportowych oraz urządzenia sygnalizacji i zabezpieczeń ruchu przewozu pochyłego w podziemnych wyrobiskach poziomych i pochyłych o nachyleniu do 45°.
5. Lokomotywy przewodowe i bezprzewodowe w podziemnych wyrobiskach.
6. Wozy do transportu ludzi, wozy sanitarne, wozy do przewozu środków strzałowych oraz platformy transportowe w podziemnych wyrobiskach.
7. Maszyny urabiające, ładujące i zgarniające w podziemnych wyrobiskach.
8. Obudowy zmechanizowane.
9. Obudowy wyrobisk kotwione oraz podporowe stalowe.
10. Pojazdy oponowe i maszyny z napędem spalinowym w podziemnych wyrobiskach.
11. Systemy łączności, bezpieczeństwa i alarmowania, wraz z przynależnymi centralami telefonicznymi i dyspozytorskimi w podziemnych zakładach górniczych.
12. Kable i przewody górnicze.
13. Urządzenia dźwignicowe i zbiorniki ciśnieniowe w podziemnych wyrobiskach.
14. Sprzęt ratowniczy dla ochrony dróg oddechowych w podziemnych wyrobiskach.
15. Specjalistyczne urządzenia gaśnicze i sprzęt przeciwpożarowy w podziemnych wyrobiskach.
16. Materiały chemiczne i wyroby z tworzyw sztucznych ze względu na wymagania trudnopalności oraz których zastosowanie może powodować wydzielanie się substancji żrących lub trujących w podziemnych wyrobiskach zakładów górniczych.
17. Specjalistyczne maszyny służące do urabiania i zwalowania oraz urządzenia do transportu urobku w odkrywkowych zakładach.
18. Specjalistyczne górnicze przyrządy pomiarowe.

Załącznik nr 2

WYKAZ RODZAJÓW MASZYN, URZĄDZEŃ I MATERIAŁÓW, KTÓRE WYMAGAJĄ DOPUSZCZENIA DO STOSOWANIA W ZAKŁADACH GÓRNICZYCH DO CZASU UZYSKANIA CERTYFIKATU NA ZNAK BEZPIECZEŃSTWA, ZGODNIE Z PRZEPISAMI O BADANIACH I CERTYFIKACJI

I. Podziemne wyrobiska zakładów górniczych

1. Wiertnice i wiertarki górnicze.
2. Przenośniki i podajniki transportowe.
3. Urządzenia odpylające.
4. Maszyny i urządzenia klimatyzacyjne.
5. Urządzenia zasilające i sterujące maszynami górniczymi.
6. Elektryczne lampy oświetlenia osobistego i inne lampy akumulatorowe.
7. Urządzenia zasilające trakcji elektrycznej.
8. Materiały i spoiwa mineralne.
9. Pył kamienny.
10. Pompy głównego odwadniania.
11. Wentylatory główne oraz lutniowe.
12. Narzędzia specjalne z napędem mechanicznym i elektrycznym.

II. Odkrywkowe zakłady górnicze

Wiertnice do wykonywania otworów strzałowych.

III. Otworowe zakłady górnicze

1. Urządzenia wiertnicze.
2. Głowice przeciwerupcyjne, wraz z systemami sterowania, oraz głowice eksploatacyjne.